

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

• HVAR 8 DAG •

ILLUSTRERADT

MAGASIN

BOMHOLMEN-BÅGEDE. — FOTO. G. REIMERS, GEFLE.

19:DE ÅRG.

DEN 11 AUGUSTI 1918

N:o 45

Foto. Høger, Strömstad.

Udd: Bengt Skerfvarren

J. Meckerson.

För hvardagsbetraktaren af kommunikationsmedlen uppstå lätt förryckningar af perspektivet, hvilka gifva en fullkomligt falsk bild af verkligheten. Huru vanligt har det icke, framför allt före utbrottet af det pågående världskriget, varit att överskatta järnvägarne som transportmedel på fartygens bekostnad. Och dock behöfs det endast den enkla reflektionen, att medan en transport af 5,000 ton redan representerar 10 godståg på 50 vagnar om 10 tons lastningskapacitet vardera, finnes det lastfartyg, hvilka hvar för sig med lätthet transportera det dubbla eller tredubbla, för att man skall förstå hvilket oerhördt arbete, som i verkligheten utföres af handelsflottan.

I vårt land finnes ännu ett annat transportmedel, hvarförutan vi skulle stå oss nog så slätt: det transportmedel, som begagnar sig af vattnet icke blott som väg, utan äfven som drifkraft — flottningen. Lejonparten af de trävaror, hvilka utgöra en af de viktigaste beståndsdelarne af vår nationella produktion, flottas från växorten till förädlingsplatsen; utan tillgången till flottleder skulle stora skogsområden vara undandragna exploatering och praktiskt sedt vara att jämställa med ödemarker.

När man tänker sig in i, hvad flottningsväsendet sålunda betyder för vårt näringslif, skall man också förstå att uppskatta de mäns arbete, hvilka ägnat sin förmåga och sitt intresse åt flottningsingenjörens för den stora allmänheten i det obemärkta förllytande, men för vårt ekonomiska lif därför icke mindre betydelsefulla lefnadskäll. Bland dessa män intager det namn, som i dag läses under bilden på H. 8. D:s första sida, ett af de mest bemärkta rummen.

Jost Johan Gylfe Melkerson är född i Aspeboda den 4 juli 1858 och fyllde sålunda helt nyligen sitt sextionde år. Efter mogenhetsexamen vid Upsala högre allmänna läroverk 1878 fortsatte han sina studier vid Tekniska Högskolan, från hvars afdelning för väg- och vattenbyggnadskonst han utexaminerades år 1882.

Redan tidigt ägnade sig Melkerson åt flottningsväsendets tekniska uppgifter. Slutligen avancerade han år 1897 till distriktschef hos Dalälvarnes flottningsförening. Två år senare förordnades han till statens flottledsingenjör i Norrbottens län och fungerade sedan 1901—02 som flottningschef på Kalixälven äfvensom såsom konsulterande ingenjör hos domänstyrelsen. År 1906 utsträcktes hans flottledsingenjörsbefattning att omfatta rikets samtliga län. Till följd däraf har han fått göra den intressanta färden från källan till hafvet utefter flottlederna i de flesta af våra hufvudvattendrag, hvarjämte han genom de talrika uppdrag han haft som flottledsnyförrättningsman, som sakkunnig i flottningsmål, som kronoombud eller rätts sakkunnige vid handläggning af mål rörande vattenkraftstationers anläggning o. s. v. småningom förvärfvat sig en ställning som erkänd riksauktoritet i hithörande ämnen. Sedan statens flottledsarbeten uppdelats på två områden, har Melkerson år 1911 valts att kvarstå som flottledsingenjör i det södra distriktet, som åt norr sträcker sig till och med Kopparbergs län.

Den sakkunskap, som Melkerson sålunda kommit i besittning af, har tagits i anspråk såväl för talrika offentliga uppdrag som ock för den tekniska undervisningens behof.

I förra hänseendet må först och främst erinras, att han 1908—09 för jordbruksdepartementets räkning var medlem af svensk-ryska kommissionen för flottningens ordnande i gränsälvarna och att han 1909—10 hade vattenfallsstyrelsens uppdrag att verkställa utredning rörande mark o. d. för vattenkraftsanläggningar.

Då genom ett föredrag af Melkerson hos skogsvårdsföreningen uppslag gifvits till en revision af flottningsslagsstiftningen och efter åtskilliga års förberedelser en kommitté år 1911 tillsattes för detta ändamål, fick vi

dare Melkerson helt naturligt säte i denna och det är icke för mycket sagt, att han inom denna kommitté var den tongifvande i allt hvad som rörde de tekniska hufvudriktlinjerna. Med framgång häfdade han skogsägarnas, icke minst de mindres, rättigheter i afseende på flottningen, men visade sig tillika hafva öppet öga för de öfriga berättigade intressen, hvilka härvid kräde beaktande. Med alit skäl har han plägat understryka, att den för en flottled varmast intresserade ingalunda är den, som söker framhäfva flottningsintresset under alla omständigheter och på alla andra intresserade parter bekostnad. Under det han inom flottningsslagsstiftningskommittén i åtskilliga punkter reserverat sig till förmån för flottningen, har han å andra sidan i vattenkraftföreningens publikationer icke underlåtit att understryka, att flottningen måste inrätta sig efter sina medintressenters i vattendragen behof: flottningen kan icke krävas att få sitta i orubbadt bo med den vattenkvantitet den förut brukat, utan måste söka inskränka sig inom de gränser hänsyn till öfriga enskilda och allmänna intressen uppdraga.

För den tekniska undervisningen har Melkerson fått särskild betydelse därigenom, att han vintern 1914 af Tekniska Högskolans lärarekollegium fick mottaga inbjudan att hålla en serie föreläsningar, hvilka sedermera genom Svenska Teknologföreningens försorg publicerats under titel "Flottningsekonomi och administration". Föreläsningarne mottogos redan från början med det största erkännande på grund af den goda inblick de gånvo Högskolans elever i till flottningsväsendet hörande frågor. I flera afseenden utmärka de sig för nya och själfständiga synpunkter och i sin helhet lämna de en teknisk och ekonomiskt-administrativ öfversikt öfver hithörande spörsmål, som gör, att arbetet måste sägas fylla en lucka i vår flottningsslitteratur.

Föreläsningarna äro emellertid icke det enda bidrag, hvarmed Melkerson riktat denna. I Svenska vattenkraftsföreningens publikationsserie ingår en annan skrift af hans hand: "Om vattenreglering i allmän farled", hvori han förrättar skifte mellan i dylik reglering intresserade parter, och i skogsvårdstidskriften har han år 1913 lämnat en vägledande öfversikt "Om flottning".

Utmärkande för alla dessa publikationer såväl som för de ganska talrika inlägg Melkerson i öfrigt på olika ställen gjort i den flottningstekniska diskussionen är den klara öfversiktliga framställningskonsten, den vida och fördomsfria praktiska blicken, den fullständiga opartiskheten gentemot de stridiga intressena samt framför allt den omfattande och aldrig svikande sakkunskap, hvarmed han tillrätalägger problemen och med säker hand utpekar deras lösning på det sätt, som bäst tillgodoser på en gång de allmänna och de enskilda synpunkter, som härvid måste komma i betraktande och som ömsesidigt måste jämkas med sig, för att ett tillfredsställande resultat skall kunna uppnås.

Trots sitt ansträngande arbete och ehuru han aldrig hört till dem, som sparat sig, då hans kraft behöft anlitas, är ingenjör Melkerson ännu vid uppnådda sextio år lika verksam som någonsin. Genom sin vänfasthet och sitt rättframma sätt har han förvärfvat sig talrika vänner hvarom icke minst vittnade den omfattande hyllning, som kom honom till del på sextioårsdagen.

Det är icke mer än på sin plats, att äfven den stora allmänhet, som saknar förmåga eller anledning att sätta sig in i de i trängre mening flottningstekniska spörsmålen, får sin uppmärksamhet fäst på de stora förtjänster, hvilka denne vårt lands på det flottningstekniska området sannolikt främste man inlagt på ett för vårt näringslif viktigt område. I den mån detta kunnat ske genom dessa rader, är afsikten med dem vunnen.

Åger fotograf.

HELSINGBORGS SKYTTE SÄLLSKAP FIRAR "SKYTTARNAS DAG". — Text å sid. 709.

Klubb: Helt Sjöfartyg.

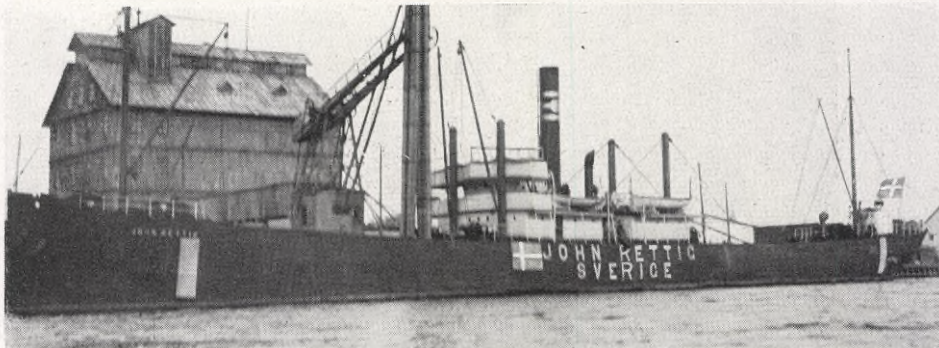

Amatörfoto. P. Danielson, Gbg.

HVAR 8 DAGS GÖTEBORGSFOTOGRAF.

Klubb: Helt Sjöfartyg.

DEN NYLIGEN TORPEDERADE STORE GEFLE-ÅNGÄREN JOHN RETTIG. — Text å sid. 719.

DEN SENASTE FLYGOLYCKAN.
Största delen af propellerbladet till löjtnant Netzlers hydroaeroplan, funnen vid Trygge norr om Smögen.

Text å sid. 719.

T. h. därom:

KRYSSARPOKALENS ERÖFRARE. Segelsällskapet Æolus konsortumbåt och dess ypperlige rorsman, herr G. Lofmark, Göteborg.

Text å sid. 719.

PETER NANSEN †.

Med *Peter Nansen* är Danmarks mest omtalade, vidast berömde författare död. Hans betydelse för modern dansk litteratur som diktare, som förläggare, som människa var oändligt stor. Att känna honom personligen var detsamma som att hålla af honom. Han ägde vänner såsom knappast någon annan människa i Danmark.

Han kände alla, som skrefvo. Från sin förläggarstol på det största danska förlaget, det Gyldendalska, hade han kommit i förbindelse med hvar och en som hade någon betydelse i skandinavisk litteratur, och till all tid skall hans ovanliga älskvärdhet, hans tillmötesgående, hans sällsynta förmåga att förhandla kvarstanna i minnet.

Det är i den lilla nordjylliska staden Mariager, dit Nansen förlagt sin sommarvistelse, döden nu träffat honom, ganska oväntadt, ehuru man på senaste tiden varit medveten om att hans hälsotillstånd vacklade.

Hans död kom dock öfvervåldigande. Få människor voro så skapade att lefva som just han, den spirituella, evigt ungdomlige.

Peter Nansen var prästson och född i Köpenhamn den 20 januari 1861. Han gick en tid i skola på den gamla berömda Kostskole Herlufsholm och uppehållet där har satt flera spår i hans senare produktion. Aderton år gammal blef han student och kastade sig nästan genast in i journalistiken. Redan året efter studentexamen blef han medarbetare i den gamla högt ansedda tidningen "Berlingske Tidende", några år senare vid "Nationaltidende". Då senare det nuvarande regeringsbladet "Politiken" år 1884 startade, kom han dit.

Det blef Peter Nansen, som med sina artiklar skafade "Politiken" den position i Köpenhamn som bladet under loppet af få år fick. Ingen har förstätt att ge en så personlig prägel åt sin tidning som just han. Såsom "Politiken" vid den tiden blef förkättrad och utsatt för hån i vida kretsar blef Nansen det äfven själf. Under åttio- och nittotalen voro han och "Politiken" ett.

Han var den borne journalisten. Hvarje linje han skref var präglad af dess författare, af hans säregna stil. I "Politiken" stannade Nansen till 1895, då han inträdde i ledningen för det Gyldendalska förlaget. Här innehade han direktörsbefattningen till för två år sedan.

Vid sitt afsked kände han helt och fullt, hur älskad han var af de danska författarna. Sålunda öfversändes till honom en mycket smakfull adress, hvori enhvar dansk författare hade skrivit ett tack och några vackra minnesord till den afhållne förläggaren. Detta bevis på sympati glädde Nansen oändligt.

Som skönlitterär författare har Peter Nansen i allra högsta grad sin säregna plats. Han är i stora kretsar i Danmark populär som få och är i Tyskland bland de mest lästa moderna skönlitterära skribenterna.

Skall man i få ord karaktärisera Nansen som författare må det bli med dessa: han är stilisten framför alla. Hos Nansen, har danskt prosaspråk nått den yppersta förmulländning som kan tänkas.

Nansen debuterade 22 år gammal med novellsamlingen "*Unge mennesker*" och med få års mellanrum följde därefter hans utomordenliga berättelser och romaner som alla väckte en häftig strid, blefvo förkättrade och älskade, lästa och glömda. Där var "*Et Hjem*", som utkom 1891, den ypperliga "*Fra Rusåret*" utgifven 1892, hvilken skildrar en dansk students första år i Köpenhamn, "*Julius Dagbog*", den praktfulla kärlekshistorien "*Marie*", som blivit öfversatt till de flesta europeiska språk, och som öfverallt har väckt den allra största uppmärksamhet, "*Guds Fred*" och "*Judiths Ægteskap*".

Sålänge Nansen var direktör för Gyldendals förlag utgaf han inga böcker, men under de senaste åren lät han åter höra af sig. Det blef en missräkning. Det var icke längre den gamle spirituella Peter Nansen, som alla hans läsare älskade och beundrade så högt, hvilken hade skrivit "*Brødrene Menthe*", "*Livets Lyst*" och flera andra.

Men dessa böcker bör man nu vid hans död glömma. Nämnas skola däremot alla hans kraftfulla ungdomsböcker, först och främst "*Marie*". Med denna lilla fina kärlekens bok vann Nansen en rang bland de främsta af Danmarks författare. Det var stilkonst, som måhända aldrig förr var sedd.

Såsom människa var Peter Nansen det finaste, det ädlaste som kunde tänkas. Han kände icke till svek. Hade man fått Nansens ord på att en sak var i ordning, kunde man fullt och fast förlita sig på det. Han ägde den sanna redan och ackuratessen i dessa ting och delade denna förtjänst med den nation, han beundrade så högt, och som i gengäld äfven höll så mycket af honom tillbaka, nämligen den tyska.

Han var en banbrytare, detta måhända lika mycket i sin ställning som förläggare som i sin ställning som författare för en ny tid i Danmark, icke minst i dansk litteratur och i dansk press.

Tiden var nu inne, segrarna voro för längesedan vunna, i det fjärran visa sig måhända allaredan tecken till att den epok han representerade, snart skall vara afslutad. Men tiden af i dag var Nansens. Hans bortgång kan väl knappast numera betecknas som en förlust. Det är som människa, som den känslövarma, hjälpande naturen han nu först och främst skall blifva saknad. Peter Nansens godhet var nämligen af en sådan art att dess like knappast finnes. Det existerar icke den författare i Danmark, som har sökt honom och som icke står i den djupaste tacksamhetsskuld till hans minne.

Aage Heinberg.

PETER NANSEN.

Den berömde danske författaren. F. 1861. † 31 juli

Foto. Rödning, Filipstad.
 VID "TEGNÉRS GROTTA" VID RÄMEN.
 Generalkonsul O. Söderberg, grosshandlanden P. Söderberg och fru Westerdahl, barn till förre ägaren af Råmen, grosshandl. P. O. Söderberg, Stockholm, besöka under ett släktmöte det gamla fädernehemmet.

Den 28-29 juli ägde ett större släktmöte rum i det medlemmar af den Wigelius-Söderbergska släkten då sammanträffade å Storbroyttan. Under mötet företogs äfven en utflykt till Råmen — den genom Esaias Tegnér kulturhistoriskt ryktbara platsen, där skalden svärmat, älskat och diktat och där en grotta, densamma som visas å vår bild, ännu bär hans namn.

*

Bellmansdagen

-- den 26 juli -- erhöill i år en ovanligt solenn prägel i Stockholm, i det att skaldens minne under en anmärkningsvärdt liflig tillslutning från allmänheten firades på ej mindre än 3 olika platser: vid

Bellmansbysten

på Hasselbacken, å Stadion samt å Friluftsteatern i Haga.

Å den senaste platsen aftäcktes samtidigt dagen till ära en ny *Bellmansbyst*, utförd af skulptören J. A. Wetterlund och som gåfva skänkt till Stockholm af direktör Uno Lindholm. Den präktiga bysten, som har fått sin plats strax vid entrén till Haga Friluftsteater, är gjuten i brons på Meyers konstgjuteri.

Text till bild å sid. 707.

*

På Skytteförbundets öfverstyrelsens påbud firades den 21 juli för första gången öfver hela landet *Skyttarnas dag*. Ursprungligen firades dessa skyttedagar på de enskilda förbundens initiativ och lämpades efter de lokala förhållandena. Sedan därefter Skyttesakens vänner under föregående år gifvit tanken en vidare riktning i och med idén att samla Sveriges skyttar till ett gemensamt firande af *Skyttarnas dag* har Skytteförbundets öfverstyrelse nu själf öfvertagit arbetet med realiserandet af dess beaktansvärda uppslag.

Dagen högtlighölls i allmänhet med de sedvanliga täflingarna vid respektive förbunds skjuttäflingsbanor. I *Hälsingborg*, skriver en meddelare, firades dagen bl. a. genom skjuttäflingar å sällskapets bana vid Råå, till hvilka en sällsynt vacker samling pris skänkts af för skyttesakens intresserade hälsingborgare. Två nya vandringspris hade uppställts, dels af generalmajor Mörcke, dels af banktjänstemännen i "Södra Sverige".

Det förra eröfrades af hr H. Hallengren, det senare för 1:a klass skyttar af studeranden Nils Ståhle.

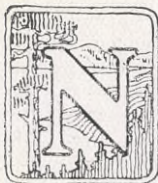

BELLMANSBYST AF J. A. WETTERLUND VID HAGA FRILUFTSTEATER. Pressfoto.

HRR FOTOGRAFER uppmanas att vid insändande af bilder till H. 8. D. icke uraktlåta utsättande af tydligt firmanamn och adress å respektive fotografier. Endast då angifves fotografens namn.

FLYGELN.

FÖR HVAR 8 DAG AF SVEN HAGLUND.

NU ÄR MÅTTET RAGADT! Nu måste det ske!

Och så reser hon.

Hon flyr från den tyngande slätten som pressat henne mot jorden. Hon flyr mot friheten. Med hvarje stations-håll, hon lägger bakom sig, andas hon lättare, luften blir renare, himlen högre och soligare. Med hvarje liten station, som ilar förbi kupéfönstret, växa sig skålen starkare och beslutet allt oryggligare.

Länge nog har hon setat med klippta vingar i det låga huset på den flacka slätten och långtat och långtat utan hopp. En främling har hon varit bland dessa människor, tunga och tröga, som med långsamma steg rört sig omkring henne. Främmande har hon varit i sitt hem, inför sin man. Inga friska lekande fläkter från den värld, som en gång var hennes, ha nått bort till den öde vrå, fjärran från livets stora stråkvägar, där hon dömts att dväljas. Ingen har frågat efter henne, ingen lyssnat till hennes längtan.

Men nu är hon fri! Ur natten har det framrusande tåget burit henne morgonen till möte. Solen lyser redan i purpurfärger i öster, varslande den nya dagen.

Hennes dag!

Tätare ligga hus och samhällen, de växa sig större ju närmare centrum hon kommer, hjärtat, där alla strömmar mötas, där stämmor samlas till väldiga köror; den stora bikupan med celler för alla, tysta små rum, dit man flyr, när man vill möta sig själf och söka ro, som aldrig blir dåsig och tung, emedan livets alla vindar svepa däröfver, rensa undan det gamla och ger det nya rum. Staden, hennes ungdoms plats med minnen af mödor och bekymmer, framgångar och segrar! Målet, dit hon långtat, och som hon nu när — ändtligen!

Som en stark våg för henne människomyllret, trängseln, brådskan vid stationen ut i gatornas vimmel, hvars buller och brus berusande stiger henne åt hufvudet.

Detta är livets sång, hjärtats starka, sjungande pulslag! Detta är musiken hon lyssnat efter under ödsliga år, långtat till i ensamhetens pinande tystnad. Alla dessa ansikten har hon spanat efter på de sofvande stigarna, allt detta af livets rörlighet har hon velat drömma in öfver de döda åkrarna, de ändlösa vidder hon drunknat i.

Stegen bli raskare, i takt med människoströmmens som drar förbi. Blodet stiger mot kinderna och de få ungdomens rosafärg. Blicken blir liflig och spelande. På en timme har hon föryngrats med år; hon ser det i skyltönstrens spegelväggar.

Bakom ligger den elaka drömmen. Ännu i vaknandets stund, ännu sedan den nya dagens morgonsol sticker i ögonen, hänger den som ett tungt, svart dok öfver henne, hämmar viljan och förlamar handlingskraften. Hon drar ut på tiden och fördröjer sig i den oroliga slummern efter en natt af tryckande sömn i kvaif, instängd luft, hon tvekar inför steget, som skall föra henne från den brännande heta bädden ut i den rena morgonluften.

Det afgörande steget!

Hoppet leker med drömmar, men de ha icke längre det omedvetnas färger. Närmare stunden hon skall möta sitt öde, då allt skall förbytas i nytt, eller... eller... det gamla förbli, kommer osäkerheten. Skålen bli svagare, motskålen tyngre och starkare. Allt ligger icke längre så påtagligt klart. Luften är icke längre så lätt att andas, himlen icke så förhoppningsfullt blå. Dimmor och rök ha lagt ett hvardagsfärgadt grått öfverdrag öfver den, och bakom vandrar solen glödgadt gulröd.

Dagen skrider framåt under hennes planlösa irrande efter kända gator, som hon långtat till, men som ändå

i denna stund äro henne främmande, därför att hon förlorat vissheten att de åter skola bli hennes. De äro ännu endast en detalj i hennes osäkra drömmar.

Men nu måste det ske! Timmarna löpa hastigt sin kos, och hon får icke längre dröja intör det slutliga steget, som ställer henne midt i den obevekliga verkligheten. Vissheten skall aflösa ovissheten, sanningen — ljuf eller bitter — drömmen.

Och så styr hon genaste vägen till målet genom affärgator, förbi varuhus, mellan biler, spårvagnar och laståkdon, korsar den hastande strömmen af människor midt i dagens jakt och brådska, rakt fram mot målet, slutet — godt eller ondt. Sak samma!

Hon har återvunnit en smula af sin kraft, känner att hon handlar och vet betydelsen af sitt steg.

Det är under affärstidens brådesta timma, hon stiger uppför trappan till advokaten Martin Möllers kontor och lämnar sitt visitkort till vaktmästaren, som bjuder henne ta plats i väntrummet, och går in till chefen för att anmäla besöket.

Martin Möller sitter lutad öfver en bunt handlingar. Det är den Bergerska processen han just nu arbetar febrilt med, sedan dagens löpande göromål lämnat honom ro, och det gäller för honom att länka samman kedjan i det vidt, ftiga målet till den stundande slutliga inställelsedagen.

Birgit Linde, läser han på kortet, vaktmästaren lämnar honom.

— Hvem är hon och hvad vill hon? frågar han snäff. Är det mig personligen eller kan ingen annan...

— Hon säger att advokaten känner henne, vet hennes ärende och lofvat ta emot, svarar han lika kärft och kort, med en nyans af spydig ironi i tonen, som kan dölja en närgången förmodan.

Han dröjer med handen på läsvredet och inväntar advokatens svar.

Birgit Linde? Känner jag henne?... Aha! Kanske är det hon, som vill skiljas? Och hon skall komma just i dag! Just nu! Martin Möller gör en grimas och riffer sig nervöst i håret. Säg henne att jag inte kan... nej, att hon får vänta och sitta ned, att jag är upptagen och att hon får komma om ett ögonblick. Och när jag ringer, släpper ni in henne.

Ute i väntrummet sitter hon med klappande hjärta, och hon tycker att hon själf krymper samman och blir mindre och mindre liksom det ärende, hvilket ändtligen fört henne hit. Hvad betyder hon i detta stora maskineri? Hur betydelselös är inte hon och hennes sak för alla dessa människor, som löpa förbi henne, eller som hon hör ropa ut stora summor i telefoner och till bud och penningmän, som komma och gå. En liten kvinna är hon, instängd och pinad! Toner, som slagits i kras! Hvad är detta värdt? Ack, hvad är hennes flygel värd? Hur kan den vara värd att öftra tid och tankar åt!

Ett ögonblick vill hon resa sig och gå, hvart som helst bara hon kommer härifrån. Men då stiger allt bakom henne upp, som en kall, hård vägg, och hon blir sittande. Hon hårdnar. Också hon har ett värde.

Är hon icke en konstnärinna? Hon är skörare än andra, hon tål inte alla dessa värdslösa stötar, allt detta pressande tryck. Då brister hon! Men ett värde har hon, äfven om det icke kan mätas med måttstock och våg! Detta skall hon säga honom, advokaten. Hon skall berätta honom, hur hon kämpat sig fram i denna stad, släpat sig igenom akademien, och hur hon stod färdig att gå ut och segra, vinna äran, lyfta sitt namn högt öfver andras. Hon skall berätta hur det stod som en ring kring henne af vänner, som endast väntade på henne. Trodde på henne.

Men just då kom *han*!

Och hon följde. Hvarför? Ja, hvarför?

Så blefvo de borta, vännerna. Segern gick hon aldrig att vinna, namnet bleknade och glömdes. Ensam och främmande vaknade hon ute på en enslig slätt, där människorna hon mötte, endast förvånade stirrade på henne, utan att något ge och utan att kunna eller vilja taga något från henne af det hon önskat ge.

Men skall han förstå detta bättre än alla andra, som frågande gått förbi? En konstnärinna! Kanske skall han le åt henne, litet medlidsamt öfverseende — åtminstone inom sig, eller sedan hon stängt dörren och gått.

Eller skall han bättre förstå henne, om hon berättar honom om flygeln?

Det var det enda hon förde med sig af sitt innersta jag, det enda, som blef kvar af lifvet, som varit, men dött, en enda liten spillra af drömmen om namnet och äran, hon en gång drömt. Den var hennes enda vän, den ende, som talade till henne på ett språk hon förstod. Den ende hon själf kunde tala till. Den ropade ut hennes längtan och bar henne långt bort, dit där hon drömde sig vara. Den tog deltagande emot hennes sorg, och den kunde ge henne stunder af glädje. Den försvarade henne mot det främmande, som stod rufvande omkring henne. Den stod som en mur emot allt det kalla, ogästvänliga, som ville smyga sig på henne.

Och då han tog den ifrån henne, då var det slut. Då måste det bli slut. Måste!

Vaktmästaren anmäler att advokaten tar emot.

Hvad skulle hon säga honom?

Han ber henne taga plats. För ögonblicket har han förlagt hennes bref och kan tyvärr ej erinra sig alla detaljer, nödvändiga att känna för att rätt bedöma saken. Hon får vara vänlig förklara förhållandet på nytt. Det var kanske otrohet från mannens sida. Eller missminner han sig?

Birgit märker, hur han studsar, hur det skär till i hans öra, som vid en falsk ton, när hon svarar:

— Så enkelt är det inte.

Men när hon sedan börjar framlägga sin sak från början, känner hon hur fruktlost det är att införa främmande förklara hvarför ett äktenskap går sönder. Man berättar och berättar men bara halfva sanningen. Man kan inte säga allt. Men kunde man, blefve det ändå inte som det är. Tonen, nyansen, färgen, allt det lilla, som sammanlagdt blir det stora, är borta. Det är som att läsa texten till en opera. Det är ingenting. Lifvet är borta. Man måste känna det med sitt eget hjärta.

Hon berättar, hur hon var, när han kom och hur hon följde honom.

Och här kommer advokaten med samma hvarför, som hon förr lagt fram för sig så många gånger.

Kanske var det därför att han var något nytt, hon aldrig förr träffat, som hon icke kände till. Kanske var hon trött och kände det lugnt att gå med honom. Han hade något tryggt öfver sig. Han kunde räkna ut allt på förhand; han kartlade hela framtiden, hans siffror talade, de bildade gränser och stakade ut marschruter för hela lifvet. Det var så skönt att sitta så där och se in i framtiden, så viss och säker, en seglats i lugnvatten. Men hennes... Visst lofvade den mycket, det var en djärflykt, som kunde styra högt öfver molnen, men... man visste intet, man kände icke vägar och icke heller målet.

Advokaten nickar att han förstätt, vrider sakta sin pappersknif mellan fingrarna och stryker bladet då och då mot byxbenet, liksom striglade han den inför en dissektion. Birgit Lide fingrar nervöst på remmen till sin handväska och känner hur alla hennes argument flyta bort som sanden mellan fingrarna. Hon talar om ensamheten och människorna, som icke lärt sig förstå henne, hur mycket äldre mannen är, små

obetydigheter, hon aldrig förr tänkt på, men som hon nu griper efter med samma ifver, som den drunknande efter halmstrået. Men hon känner hur hon sjunker och förstår att spelet är förlorat.

— Lagen, säger advokaten, föreskrifver vissa skäl för skilsmässa. Den vill å ena sidan stå som ett skydd för samhället mot förvittringsprocesser och upplösning inifrån, på samma gång den å andra sidan vill bereda individen frihet och icke onödigtvis pålägga honom bojer och band.

Birgit hör honom icke.

— Jag måste säga honom det viktigaste, tänker hon: Flygeln. Om jag berättar honom, hur far och mor med stora uppofringar gaf mig den, och hvad den var för mig, skall han kanske förstå mig.

Jag älskade min flygel.

Och han kände detta, han som är min man... han, som varit det... Han hatade min flygel med svartsjukans bitterhet. Den stod emellan honom och mig. Vi hade så mycket gemensamt, vi kunde gå dit han icke kunde följa. Han tog den ifrån mig, som man kör en misstänkt vän ur sitt hus. Allt krossades med detta. Endast spillror äro kvar.

— Hvad ni här framlagt för mig, hör hon åter advokaten säga, kan knappast anses vara hvad lagen afser med "djup och varaktigt söndring" makar emellan, ehuru det gifvetvis i det dagliga umgänget verkar störande. Vidare är att märka i ett fall som detta, utan djupare orsaker, att mannen samtidigt med hustrun måste inge ansökan om skilsmässa. Och detta vill han tydligen icke, om jag förstätt rätt.

Birgitt nickar jakande och tuggar på de bägge orden: djupare orsaker.

— Men ni har måhända andra skäl att lägga fram, som ni förteगत... Så vida ni inte vill tänka på en uppgörelse utan lagens mellankomst.

— Nej, säger Birgit med brådskan i tonen, jag har ännu inte berättat det viktigaste. Midt i denna öken, där jag satt, hade jag en enda vän, som jag höll af, men den tog han ifrån mig.

Martin Möller sätter sig till rätta i stolen och lägger pappersknifven på bordet.

— Och denne ende var?... frågar han intresserad.

Men nu hajar Birgit till. Han skall inte förstå henne. Han väntar sig något annat.

— En flygel, säger hon blygt.

— En flygel, upprepar advokaten förbluffad. En sådan där som man spelar på.

— Ja, säger hon, en flygel, som jag spelade på.

Gråten stiger henne i halsen och hon sväljer för att få fram det sista ordet:

— Och så är jag konstnärinna.

Därpå resa sig bägge och ta afsked.

Martin Möller står en stund och ser efter henne, tänder en cigarrett, stödjer sig mot fönsterposten och ser ned på gatan, där lyktorna börja tändas i långa rader samtidigt, rulla upp sig som pärlor på ett band. Himlen är gulgrön vid horisonten. Stjärnor glimma. Det börjar bli kallt. Vintern kommer.

— Alltid bagateller, säger han för sig själf. Alltid! När har inte bagatellen varit det utslagsgifvande?

Han gör en trött likgiltig gest, slungar cigaretten och går till middag.

Yrkes- och Amatörfotografer

äro välkomna med

nya, vältagna landskaps-
eller genrebilder - - -

lämpliga för vare sig den stora bilden å omslaget
eller för den mindre vignetten å hvarje häftes
första sida. — Ersättning vid antagande. - - -

REDAKTIONEN.

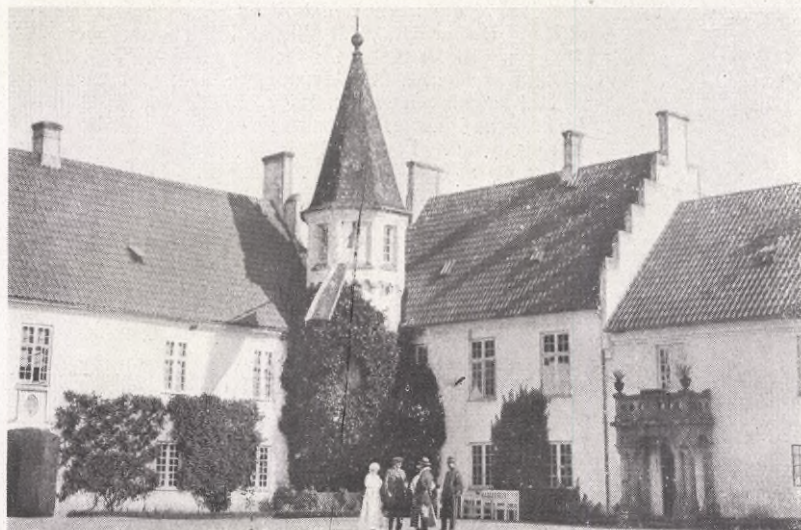

ENGELSKA KONUNGAFAMILJEN PÅ SILFVERBRÖLLOPSDAGEN DEN 6 JULI. *Till vänster:* KONUNG GEORG OCH DROTTNING MARY. *Till höger:* PRINSARNE ALBERT, HENRY OCH GEORG SAMT PRINSESSAN MARY.

Nedre bilden: BELGISKA KONUNGAPARETS BESÖK I LONDON MED ANLEDNING AF SILFVERBRÖLLOPET. *Det belgiska konungaparet företog färden öfver Kanalen i aeroplan. Vår bild visar konung Albert jämte konung Georg hälsande hederskompaniet vid Buckingham Palace. — Efter fotografier.*

FERIEBARNsverksamheten.

ETT VACKERT INITIATIV AF GREFVE PHILIP BONDE Å BOSJÖKLOSTER. — FÖR H. B. D A F RED. **ANDERS JÖNSSON.**

Amatörfotos. A. Jönsson, Estöf.

PÅ BOSJÖKLOSTERS SLOTTSGÅRD.

Ättor: Bonde Sjöfverparne.

Feriebarnsverksamheten i vårt land är några år gammal. Den har emellertid trots erkännansvärda anstalter aldrig växt till någon större omfattning, så att den kunnat få en mera allmän social betydelse. Detta skulle den kunna få, om verksamheten blefve så omfattande, att en formlig ström af städernas sysslösa små kunde hvarje sommar ledas ut öfver landet.

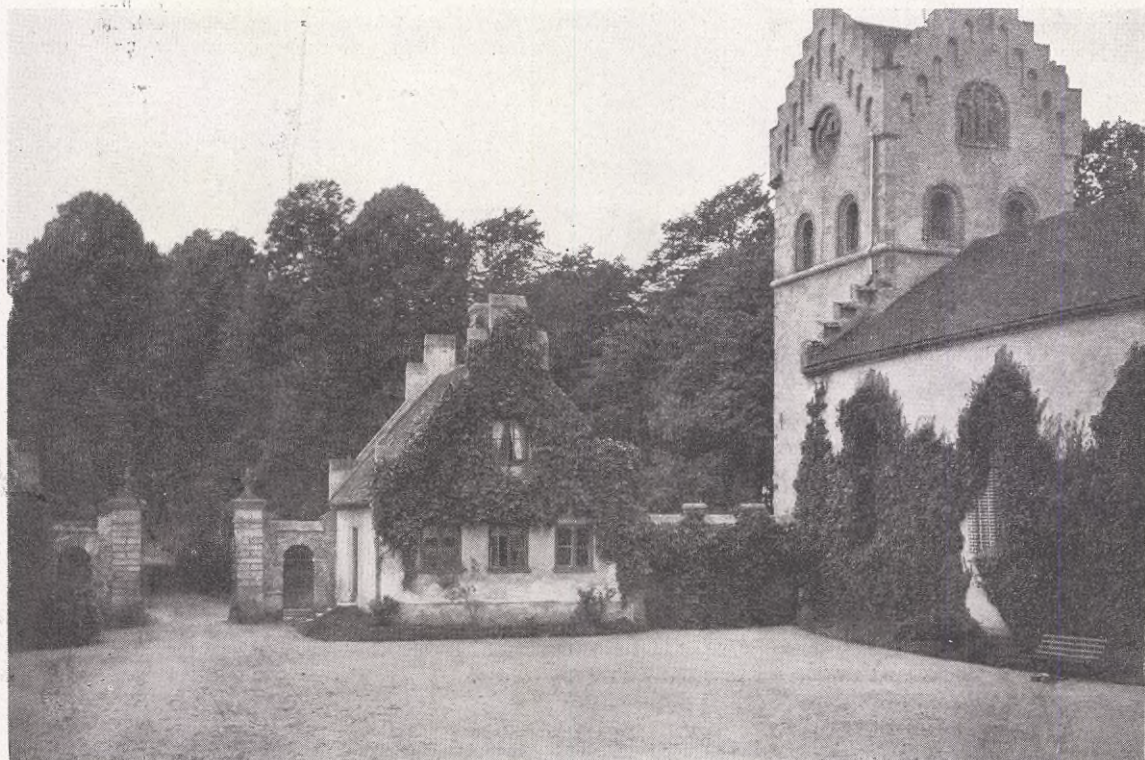

Ättor porträtt

GREFVE PH. BONDE.

Härigenom skulle en lättad beredas i städernas näringsbekymmer på samma gång som barnen komme ut till landet och där finge insupa hälsa och krafter till en ny stadsvistelse under vintern och därmed förbundet skolarbete. Samtidigt skulle de unga, som kanske aldrig förr varit utom stadens hank och stör, lära sig känna och förstå landtlivets behag och dess skönhetsvärde. Man kan ha skäl att hysa förhoppning om att den förståelse för landet, som barnen härigenom komme att bibringas, skulle medföra en pånyttfödelse i tänkesättet till sundare lifsåskådning.

En återgång till naturen, till landtbrukets sundare och mera naturenliga lefnadssätt, en folkvandring från städerna till landet skulle blifva följden i en fram-

VID DE GAMLA TEMPELMURARNE. Foto. från slottsgården.

Ättor: Bonde Sjöfverparne.

SLOTTSHERRN Å BOSJÖKLOSTER
i ett hörn af borggården.

sig för barnen, som härigenom äfven kunna lära sig sköta sina egna små koloniträdgårdar. Genom dylikt arbete kunde barnen för landtbrukarna vara af ovärderlig nytta och göra en verklig insats till förmån för vår folknäring, en insats af vidtgående social betydelse.

Man kunde äfven ha skäl att vänta, att många af barnen skulle fästa sig vid landet och såsom äldre ånyo dragas dit för att där sköta om en egen liten torfva.

* * *

tid. Folket i städerna ha dragits dit från landsbygden. Deras barn ha icke en aning om något annat lif än det som framleves i stenöknen. Det är därför vår plikt att bibringa stadsborn kännedom om och förståelse för landsbygdens förhållanden.

Detta är så mycket nödvändigare, som vårt land i och med afstängningen genom kriget blifvit hänvisadt till att inom egna gränser framalstra för dess folk behöfliga näringsmedel. För att lyckas härmed kräves en omläggning af landtbruket i riktning mot trädgårdskultur. Nödvändigheten af att låta mera vegetabilisk näring ingå i vår diet för att ersätta bristen på kött torde oundvikligen medföra en utökning af köksträdgårdarna.

En sådan utökning af trädgårdsskötseln kräfer större tillgång på arbetskraft. Dessa arbeten i köksträdgårdarna äro lätta och lärorika, hvarför de särskildt lämpa

VY ÖFVER DEN GAMLA TRÄDGÅRDEN UTÅT SJÖN.

Genom att bland sitt gods' underlydande torpare fördela ett antal feriebarn från staden och noga följa med dessa barns utveckling och daning under deras

Anatörfoto. A. Jönsson, Eslöf.

SLOTTET FRÅN KYRKSIDAN.

Nische: Ernst Sjöström

landtvistelse fick den för sociala frågor så intresserade skånske ädlingen greve Philip Bonde å Bosjökloster ögonen öppna för den betydelse, feriebarhetsverksamheten kunde få, om den blott blefve tillräckligt allmän.

Han gjorde nämligen den erfarenheten, att barnen voro mycket pigga och läraktiga. De hyste ett utomordentligt intresse för allt det nya de fingo se och deltog beredvilligt på eget initiativ i alla smågöromål. Just i beträkten och i trädgårdarna voro de i sitt rätta element och kunde utföra ovärderliga tjänster, för hvilka de af sina värdar erhöle en mindre pänning i belöning, hvarigenom man kunde sporra intresset i hög grad.

Många af barnen ha år efter år skrivit till sina resp. sommarhem och bedt få komma igen. Man har kunnat förmärka bevis af stark ömsesidig tillgifvenhet och vänskap.

Detta faktum vore värdt att ta fasta på, menade greve Bonde. Här vore kärnan till lösningen af ett stort socialt spörsmål. Det gällde blott att utveckla feriebarhetsverksamheten, att sätta den i system som kunde möjliggöra att hvarje ledigt stadsbarn komme till landet under sommaren.

Greve Bonde grep sig oförtöfvadt saken an. På hans initiativ samlades en del intresserade personer till ett sammanträde i Malmö, hvarvid projektet framlades och diskuterades. Man beslöt därvid att till ett nytt möte i Eslöv sammankalla representanter för Skånestädernas skolstyrelser. Vid detta sistnämnda möte, som hölls under greve Bondes ordförandeskap, hade inunnit sig ett stort antal skolmän och präster från olika delar af Skåne.

Intresset var mycket lifligt, och diskussionen blef mycket gifvande. Den resulterade i att man beslöt tillsätta en kommitté på tre personer med greve Philip Bonde å Bosjökloster som ordförande med uppdrag att utarbete förslag till stadgar för bildande af en organisation af feriebarhetsverksamheten omfattande hela Skåne.

Till ett konstituerande sammanträde skall kommittén inbjuda såväl skolstyrelserna i städerna som enskilda föreningar, hvilka ha hand om feriebarhetsverksamheten, samt representativa landtmän, hvarvid en förening skall bildas och stadgar antagas.

Genom att efterfölja detta initiativ i olika landskap af riket, ett eller flera tillsammans, skulle feriebarhetsverksamheten öfver hela landet vinna stabilitet och sådan omfattning, att den kan bli välsignelsebringande för hela vårt folk.

Till illustr. å sid. 718.

Söndagen den 28 juli hölls i Ryska kyrkan vid Birger Jarlsgatan högtidlig *själamässa* öfver den mördade tsar Nikolai II. Den lilla kyrkan, hvars golf belagts med en röd matta och hvars enda sorgdekorationer i öfrigt utgjordes af svart sammet och silfver, var till trängsel fylld af medlemmar af härvarande ryska koloni, hvaribland ryska ministern *Goulkiewitsj*, legationsrådet *De Behr* och generalkonsul *De Brosset* med sin attaché doktor *Ouchakoff*. Konungen representerades af sin privatsekreterare, kammarherre *Sandgren*, engelska och franska legationerna, danska norska, belgiska, serbiska, grekiska samt förutvarande och nuvarande rumänska ministrarna närvaro personligen medan holländska legationen sändt en representant.

Den högtidliga ceremonien förrättades af prosten *Peter Roumjantzeff* på kyrkoslaviska språket som ritualen föreskrifver. Den egentliga själamässan ähördes af de närvarande ryssarna knäböjande med pannorna mot jorden hvarjämte en och annan tände medhafda små vaxljus. Till slut sjöngs den ryska äminnelsepsalmen "*Vetjnaja Pamjat*".

Som en officiell bekräftelse på att tsaren verkligen är död kan ju själamässan på det hela taget betraktas.

Efter fotografi

SLOTTET SEDT FRÅN ÖSTER.

Illustr.: Bengt Sjöberg

Efter fotografierna
HERTIG ADOLPH FRIEDRICH AF MECKLEN-
BURG-SCHWERIN, af ryktet med allt större be-
stämdhet angifven såsom Finlands blifvande konung.

nungen till Finlands tron är född i Schwerin den 10 oktober år 1873. Han är hedersdoktor vid universitetet i Rostock, var på sin tid prussisk öfverste och är särskildt bekant såsom guvernör öfver Togo.

*

Finlands monarkifråga fäster i dessa dagar, då det kan anses afgjordt att den unga republiken snart nog kommer att inrangeras i raden bland de med monarkisk statsform styrda rikena stor uppmärksamhet vid sig. I april detta år nämndes med ganska stor bestämdhet prins Axel af Danmark som Finlands blifvande konung.

I dagarna förmäler ett annat rykte att finska landtdagen valt en deputation, hvilken fått i uppdrag att erbjuda hertig Adolph Friedrich af Mecklenburg-Schwerin Finlands krona.

Den sålunda nämnde nye ko-

Efter fotografierna
EXKHEDIVEN AF EGYPTEN, ABBAS HILMI, i Berlin sedan den 25 juli.

ett celèbert besök, som sannolikt får tillmätas större politisk betydelse, har Berlin i dessa dagar mottagit. i det att exkhediven af Egypten Abbas Hilmi den 25 juli inträffade där för att omedelbart fortsätta till tyska högkvarteret.

Forts. å sid. 720.

Efter fotografierna

Kliché: Kem. A.-B. samt Nitroverpapp, Shtim-Glag.

KEJSAR WILHELM INSPEKTERAR EN ESKADER AF STORA FLYGMASKINER.

C. S. EKELUND.
F. d. Postmästare. — Stock-
holm. 80 år 7 aug.*

C. F. HYLÉN-CAVALLIUS.
Öfverste. — Smålands Burse-
ryd. 65 år 13 juli.

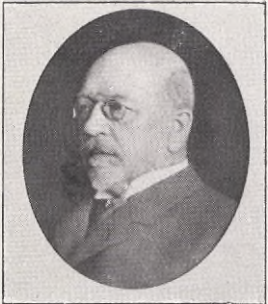
R. DE LA GARDIE.
Grefve. Landshöfding. —
Malmö. 60 år 7 aug.*

A. G. F. TRÖNNBERG.
Öfverste. — Stockholm.
60 år 18 juli.*

R. W. FERLIN.
F. d. Bankokommissarie. —
Stockholm. 70 år 27 juli.*

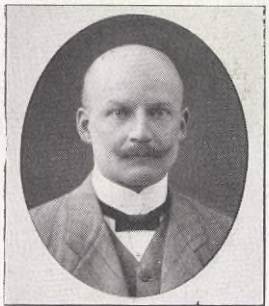
H. F. HANSEN.
Grosshandlande. — Stockholm.
60 år 11 aug.*

J. G. F. LÖWGREN.
Landskamrerare. — Sthlm.
50 år 11 aug.*

G. KARLMAN.
Redaktör. Godsegare. Salby.
50 år 26 juli.*

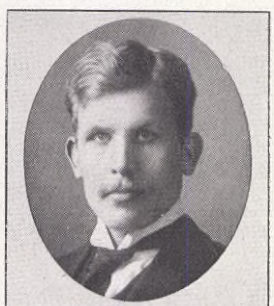
G. F. GÖTHLIN.
Nyttnämnd Professor v. Up-
sala universitet.*

J. A. LEFFLER
Nyttnämnd Professor v. Tek-
niska Högskolan.*

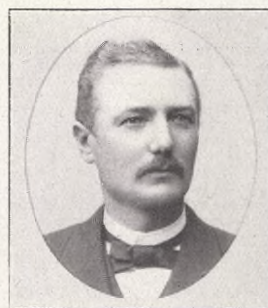
B. G. MARKMAN.
Nyttnämnd Professor v. Tek-
niska Högskolan.*

A. W. M. OLSSON
Nyttnämnd Professor v.
Konsthögskolan *

A. MÅRTENSSON †.
Förvaltare. — Helsingborg.
F. 31. † 26 juli.*

K. KNUTSON †.
Disponent. — Helsingborg.
F. 48. † 22 juli.

J. T. GRIPENSTEDT †.
Friherre. Öfverstekammarjun-
kare. — Bysta. — F. 51. † 29 juli.*

* Data å nästa sida.

**Porträtt till veckans
Porträttgalleri**

höra vara af **möjlighet** sena
datum för att införas.

Uppgifter till porträtt

höra ansluta sig till frågoformulär från redaktionen. Särskildt påpekas nödvändigheten af att **alla förnamn** angivas med tilltalsnamnet helt utskrifvet och understruket. Förbiseende häruifinnan utsluter biograf.

Porträtt och biografi införas efter begäran från Redaktionen, som också bär kostnaderna. Förslag emottagas gerna.

Foto. Modin, Sthlm.

SJÄLAMÄSSAN ÖFVER EXTSAR NIKOLAI II I RYSKA KYRKAN I STOCKHOLM. Diplomatiska Corpsen efter högtidligheten: Engelske ministern sir Esme Howard (1) och franske ministern Emile Thiéban (2). Text å sid. 715.

(TILLHÖR VECKANS PORTRÄTTGALLERI.)

CLAES SIXTEN EKELUND. Anst. å Jönk. postkont. 63. kontr. i Stockh. 73. postm. i Gefle 84-83.

CARL HYLÉN-CAVALLIUS. Ulijn. v. N. Skån. inf.-reg. 72. utg. fr. art. o. ing. högsk. å Marleberg 79, v. ital. armén 90-91, komp.-chef v. Krigsskolan 92-94, maj. v. Kronob. reg. 98, öfv.-löjtn. v. Gotl. inf.-reg. 01, v. Hall. reg. 03; afsk. fr. reg. o. öfverste i a:n 08.

ROBERT DE LA GARDIE. Ulijn. v. Skån. drag.-reg. 79, major 07, Godsegare 98-03. Landshöfd. i Malmö-h-län sedan 09. Ordf. i styrelserna f. Alnarps landtr. inst., Malmö-Trelleb. m. fl. jernv.-a.-b., Skånes naturskyddsfören., länets skytteförb., Ystad's förmännesfören. Styr.-led. i brand- o. försäkr.-a.-b. Skåne, sjöförsäkr.-a.-b. Öresand. Inspektor f. realskolan i Malmö. Biogr. o. helsid.-portr. årg. XV:33.

GUSTAF TRÖNNBERG. Ulijn. v. Hels. reg. 79, maj. v. Västerorrn reg. 05, v. Hels. reg. 07, öfv.-löjtn. v. Västerorrn reg. 09, afsk. o. öfverste i res. 13. Fyra års tj.-ögr. i tyska armén o. i samband härmed genomg. Krigsakad. i Berlin o. såsom förste svenske officer utbild. f. lufttjänst. En af stift. af Aeronaut. sällsk. o. dess förste v. ordf. Inlagt stor förtjänst om krigshundens använd. o. bildat fören. f. detta ändamål.

ROLAND FERLIN. Stud. 68, e. o. tj.-man i Postverket s. å., i Riksbanken 69, kont.-skr. i Postv. 75-76, i Riksb. hufvudkont 76, redogör. i Bankostens enke- o. pup.-kassa 90; första revisor 97, bankokommissarie 03-13.

HANS HANSEN. Eiter afg. fr. Schartaus hand.-inst. kont.-anst. 75-87; deleg. i firman Söderström & Co. i Stockh. 87-94, i Söderström & Co eftertr. 94-07, led. af styr. o. verkst dir. sedan 05. Verkst. dir. i Stockh. köpm.-fören. sedan 11. Styr.-led. i Gunnebo bruks nya a.-b. 1900, Militär-ekip.-a.-b. 07, Varbergs jernverks a.-b. 17. Led. af Stockh. hand.-kamm. 06-11, af öfverrevisionen f. Stat. hand.- o. ind.-komm. 18.

JOHN LÖWGREN. Stud. 89, hofr.-ex. 93, e. o. not. i G. hofr. s. å., v. aud. v. Smaå. hus.-reg. 97, aud. 02; länsbokh. i Kalm. län 06, landskamr. i Gotl. län 13; sedan 15 adj. led. i Kammarrätten. Eg. sedan 06 den f. svinafvel o. fruktod. bekanta egend. Högsby i Kalm. län. Fransk konsularagent i Kalmår 10-13.

GUSTAF KARLMAN. Efter afslut. stud. v. Ultuna landtr.-inst. jordbr. stud. utomlands 91-93; eg. Salby gård v. Stallarholmen; styr.-led. i Vack-

Foto. Sjöström

Uttje: Bengt Sjöström

EN KAUKASISK FURSTE PÅ BESÖK I BERLIN. Euzdenn Hadachouko-Gazavatt ledare af det revolutionära partiet i Nord-Kaukasien.

stan's landthushållsskola sedan 16; red. o. utg. af Jordbr. o. Mejeritidn sedan 1901.

GUSTAF GÖTHLIN. F. 74, stud. 93, med. lic. 05, fil. dr. 07, labor. i exper. fysiologi o. med. fysik v. Ups. univ. sedan sistn. år; i dagarne utn. t. professor i fysiologi v. Ups. univ. Sakkun. i Medicin.-styr. v. revisionen af bestämm. ang. färgblindhetsundersök. n. 13-15.

JOHAN (JANNE) LEFFLER. F. 70, stud. 89 (latin) o. 90 (real); utex. fr. Tekn. högsk. M. 93; anst. som smidesbokh. v. Långshyttan 94, ing. v. Stjernsunds bruk 96, öfvering. v. Långshyttan o. Stjernsund (Klosterverken) o. platschef v. Långshyttan 1900-05, hvarunder betydande ombyggn. af verken företogs; metall. ing. v. Jernkontoret 05, medarb. i red. f. Jernkont. Annaler 08; ledde som chef bygg. af o. försöken v. Jernkont. elektr. masugn i Trollhättan 02-12; tekn. disponent h. Gimo-Österby bruks a.-b. o. platschef v. Österby Bruk 17; Ordf. i styr. f. Sv. Teknologfören. afd. f. kemi o. bergsvet. 14, v. ordf. 13 o. 17; led. af styr. f. Sv. Teknologfören. 17. Har på uppdrag af Jernkont. företagit ett flertal utländska studieresor. I dagarne utn. t. professor i jernets metallurgi v. Tekn. högskolan.

BROR MARKMAN. F. 80, utex. fr. Tekn. högsk. M. 02, B. 04; konstruktör o. chef f. ritkont. v. Morgårdshammars mek. verkst. 04; ff. professor i bergsmekanik v. Tekn. högsk. 15, i dagarne utn. till professor der i allm. bergsmek. o. grufmek.

MARTIN OLSSON. F. 86, stud. 07, fil. lic. 14, arkitektex. 15; vetenskap. ledare af restaurer. arbetena i Riddarholmskyrkan sedan 14. I dagarne utn. t. professor i svensk arkitekturhist. v. Konsthögskolan.

ANDERS MÅRTENSSON. Efter afl. landtr.-ex. befattn. å flera större gårdar samt därefter förvalt. v. Vallåkra stenkolsoförsälj. af Billesholmskol i Helsingborg t. omkr. 08.

JOHAN GRIPENSTEDT. Ulijn. v. Lifreg. drag.-kär. 71, ryttm. 90, afsk. 92. Inneh. Bysta fideikom. m. Brevfvens bruk i Nerike jemte underord. äfven i Östergöt. o. Södermanl. samt eg. Nynäs i Södermanl. i anseingsman. Led. af Riksd. F. K. 91-18; led. af stedsutsk. 97-17, af t. ll. utsk. 95, af heml. utsk. 05, försvarsutsk. 14. Öfverstekammarjunkare, 12 Biografi o. helsid.-portr. årg. XX:28, 1

VÄRLDSKRIGET.

Tyskarnas stora återtag vid *Marne* fortsättes. Situationen är redan då detta skrives sådan att tyskarna i och med denna franska motoffensiv kunna anse frukterna af den i början af juni vid tyske kronprinsens armégrupp under slaggeneralerna von Boehn och Fritz von Below företagna offensiven i det närmaste förlorade.

Sälunda har den breda *Marne*-portalen på vägen till Paris så godt som utrymts och fronten är här prässad ett godt stycke tillbaka med uppgifvande af bl. a. den som depåplats för tyskarna viktiga staden Fère en Tardenois. De nya striderna, sedan den vikande linjen ånyo formerat en fast defensiv kädja, ha hufvudsakligen koncentrerat sig kring Ourcq.

Redan tidigare vid den tyska framryckningen i Ourcq-dalen, antyddes i dessa öfersikter, hurusom denna punkt utgjorde en mjuk del af fronten, som fransmännen sannolikt till det allra yttersta skulle komma att försvara. Vid tyskarnas framstöt vid Rheims parerade fransmännen stöten — men från sidan. Det är betecknande att det var just här general Foch hade sin världsomtalade manöverarmé sammandragen — att det var här, på vägen till Paris, de nya friska amerikanska trupperna insattes och ententen öfverhufvud samlade sig till den kraftigaste motstöt tyskarna haft att mottaga på mycket långa tider.

Fransmännen ha äfven redan nu, i förening med amerikanerna — engelsmännen äro som bekant förlagda till den östligare fronten vid Rheims — lyckats prätta den tyska linjen öfver Ourcq och därmed det tyske hotet omkring 11 engelska mil tillbaka från Paris.

Återtagets har dock företagits med ett mönstergillt lugn. Betecknande för hur s. a. s. frivilligt fortsättningen af det tyska återtagets skett är att det antal fångar

Texter till bilder å sid. 707.

Den afgörande seglingen om *Svenska Seglareförbundets skärgårdskryssarpokal* ägde söndagen den 28 juli rum vid Längedrag utanför Göteborg.

De deltagande båtarna voro segrarna i de tre föresående oafgjorda seglingarna: Stockholmsbåten *Lola*, Göteborgsbåten *Æolus* och Norrköpingsbåten *Zamona*.

Vinden var under täflingsdagen västlig med en styrka af 4,6 sekundmeter vid starten, men friskade sedermera betydligt. Vid starten passerade stockholmsbåten *Lola* först linjen. Därefter *Æolus* och sist *Zamona*.

Redan efter första slagets, när kurserna skuro hvarandra, hade *Æolus* emellertid öfvertagit ledningen hvilken den sedermera hela tiden behöll utan hårdare täflan.

I allmänhet hyllades den åsikten att *Æolus* på grund af sina stora förtjänster borde utgå som segrare ur täflingen. När den därför slutligen i tåten passerade mållinjen hälsades den med en stor honnör för en välförtjänt seger.

Härmed eröfrades kryssarpokalen för andra gången till S. S. *Æolus* af herr *Gustaf Löfmark*, som torde vara en af Sveriges erkändt skickligaste och mest framstående seglare speciellt inom 30-kvm.-klassen.

Tiderna vid målet voro: 1) *Æolus*, Göteborg, konstruktör T. Herlin, rorsman herr *Gustaf Löfmark*, ägare konsortium inom S. S. *Æolus* 2 t. 15 min. 20 sek.; 2) *Lola*, Stockholm, 2 t. 16 min. 5 sek.; 3) *Zamona*, Norrköping, 2 t. 18 min. 3 sek.

*

de allierade rapportera därifrån ej uppgå till mer än 300 — en handfull män, sannolikt upplångade i arriärgardesstrider, medan armén jämte tungt artilleri med aldrig förlorad strategisk fattning dragit sig ur denna mot *Marne* med så stor bravur nyligen uthuggna kil, där tillsändets genom motståndarnas prässning å ömse sidor blifvit i högsta grad vanskligt och outhärdligt. Af allt att döma dirigeras återtagets mot *Vesle*. Huruvida tyskarna där komma att hålla sina ställningar är emellertid ovisst, då en vida ypperligare defensiv position erbjudes vid höjderna norr om *Aisne*.

Den österrikiska ministerfrågan, som en längre tid befunnit sig i ett kritiskt läge, har nu afslutats med hela ministären Seidlers demission. Till ministerpresident efter Seidler har utnämmts förre undervisningsministern friherre *Hussarek von Heinlein*. I sitt programtal har denne särskildt betonat hurusom den nya ministärens kurs i hufvudsak kommer att sammanfalla med den föregående. Kraftigt framhålls äfven förbundstroheten mot Tyskland. I Tyskland och Österrike har den nye konseljpresidenten hälsats med starkt blandade känslor inom de olika politiska partierna.

Ett i hög grad uppseendeväckande telegram förmåler slutligen att generalfältmarskalk *von Eichhorn* i Kiew mördats genom af det socialrevolutionära partiet i Moskwa anlagt bombattentat. Som bekant innehade *von Eichhorn* den höga förtroendeposten att i Ukraina för Tysklands räkning ordna därvarande svåra jordbruksförhållanden med de ukrainska landtmännen. Hans ställning till *Skoropadskis* regering var i likhet med den nyligen mördade grefve *Mirbachs* till bolschevikregeringen baserad på samförstånd, och båda dessa mord tyda på att i och med det femte krigsårets inträde en ny face begynner i den stora kraftmätningen — det samvetslösa politiska undervattenskriget med lejda redskap.

Erik Brodins rederi har nyligen, enligt telegram från *Grimbsby*, fått två af sina ångare sänkta nämligen *Crimdon*, en af de båtar, som genom tonnageaftalet blifvit öfverlätna till ententen och insatt i fraktfart mellan England och Frankrike samt den betydligt värdefullare *John Rettig*, som var på väg från Sverige till Hull och natten till den 28 juli torpederades utanför *Grimbsby*.

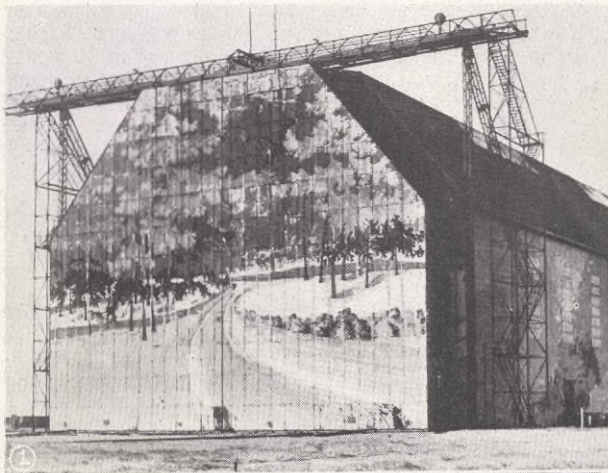
Den sistnämnda var en stålångare, byggd i Fevig i Norge 1915 och mätande 1,999 brutto-registerton. *Crimdon* var däremot en af *Brodinbolagets* äldre ångare om 1,002 netto reg.-ton, Rörande besättningarnes öde har meddelande ingått att den på "John Rettig" räddades under det någon uppgift beträffande "Crimdons" ännu inte afhörts.

*

Alltjämt har intet spår kunnat upptäckas efter offren för den upprörande senaste *flygolyckan vid västkusten*, hvarvid löjtnant F. G. A. Netzler och dennes spanare löjtnant C. T. A. Tählin fingo sätta lifvet till. Delar af det förolyckade aeroplanet äro de enda vittnesbörden om flygarnes öde. Vi återgifva härmed bilden af ett senaste fynd — största delen af propellerbladet på löjtnant Netzlers aeroplan nyligen upphittadt vid Trygge norr om Smögen.

BLIF MEDARBETARE I HVAR 8 DAG.

Skrif aldrig och fråga först — tid går därvid förlorad — utan insänd hvad Ni tror lämpar sig för tidningen, vare sig berättelser, uppsatser, eller goda fotografier af tilldragelser för dagen.

1 TYSK LUFTSKEPPS-HALL, SOM TILL SKYDD MOT FLYGARE MÅLATS TILL ETT LANDSKAP.

2 MED NÄT ÖFVERDRAGEN ENGELSK LÅNGSKJUTANDE KANON; eröfrad under senaste offensiv.

3. LASTBILAR FÖRSEDDA MED SKYDDSNÄT MOT FLYGARSPANING.

motståndare. I hans ställe uppsattes på tronen hans farbröder Hussein Kemal, hvilken vid sin död i oktober 1917 efterträddes af sin broder, Egyptens nuvarande khediv, Ahmed Fuad. Under kriget har Abbas Hilmi i tillbakadragenhet uppehållit sig bl. a. i Schweiz. Hans uppträdande på den politiska arenan vid denna tidpunkt tilläges isynnerhet af Konstantinopelpressen den allra största vikt.

4. TYSKA TUNGA KANONER Å JÄRNBANA hvars vagnar målats i brokiga färger för att undgå flygarspaning.

INNEHÅLL: Ingeniör J. J. Melkerson (biografi och helsidesporträtt). — "Feriebarnsverksamheten vid Bosjökloster" af redaktör Anders Jönsson. — Peter Nansen + af Aage Heinberg. — Bilder och porträtt till dagskrönikan. — Världskriget. — Veckans porträttgalleri. — "Flygeln", ber. af Sven Haglund.

Eftertryck af text eller illustrationer i HVAR 8 DAG utan angifvande af källan förbjudes vid laga påföljd.
För Berättelser och Historletter gäller ovlkorligt förbud.